

NAŠ

DROGA
PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

št. 10

oktober 1996

NAŠ GLAS izdaja družba DROGA d.d. Glasilo urejuje uredniški odbor. Odgovorna in glavna urednica Lilijana Ivanek - Pečar. Fotografija Jadran Rusjan, karikature Lorella Antonac in Vito Šaruga. Tehnična ureditev Dragica Mekiš. Tisk tiskarna VeK Koper, v nakladi 1000 izvodov. Glasilo dobijo člani kolektiva brezplačno. Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-1217/95-23/273, z dne 17. 7. 1995, šteje NAŠ GLAS med proizvode, za katere se plačuje 5 % davka od prometa proizvodov. TISKANO NA RECIKLIRANEM PAPIRJU.

GLAS

Izrazite svoje skrite misli. Morda so daleč najboljše od vseh.

Ray Gottlieb

V zadnjem času se vedno bolj poudarja, da so najpomembnejši dejavnik uspeha podjetja prav zaposleni, njihova ustvarjalnost in inovativnost - lastnosti, ki ju ne premorejo niti tehnologija niti denar. Konkurenčna prednost podjetja se bo vse bolj kazala v odkrivanju "nezavednih" sposobnosti ljudi in v optimalnem izkoriščanju človeških potencialov. V središču pozornosti bo razvijanje kreativnosti, kooperativnosti in samostojnosti; pripravljenosti sprejemati tveganja in deliti odgovornost za skupno usodo. Delovno mesto ne bo pomenilo samo opravljanje svojega dela, temveč tudi izražanje svojih vrednot, sposobnosti in ustvarjalnosti.

Toda ob poudarjanju pomena individualnosti in posebnosti posameznika se bo istočasno razvijala potreba po teamskem delu. Že dolgo nihče ne zmore delati vse sam, čeprav se včasih misli in verjame, da je to možno. Različnost znanj, drugačnost pogledov in razmišljanj, enakost različnosti bo temeljni kamen vsakega uspešnega podjetja.

Urednica

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

KAKOVOST V EVROPI - ZMAGUJMO SKUPAJ EVROPSKI TEDEN KAKOVOSTI

Da bi se ljudje bolj jasno zavedali pomena kakovosti ter pomena sistematičnih prizadevanj za izboljšanje kakovosti, bodo tudi letos med 11. in 17. novembrom organizirane razne aktivnosti v okviru **Evropskega tedna kakovosti**.

Na pobudo Slovenskega združenja za kakovost se v Sloveniji že drugo leto pridružujemo tem aktivnostim.

Slovensko združenje za kakovost je bilo ustanovljeno z namenom, da spodbuja in razvija ideje o kakovosti, jih uresničuje v praksi ter prenaša v najširše družbeno okolje.

Letošnji Evropski teden kakovosti bo potekal pod geslom:

“ KAKOVOST V EVROPI - ZMAGUJMO SKUPAJ ”

Program za obeležitev letošnjega Evropskega tedna kakovosti v Sloveniji pripravlja Slovensko združenje za kakovost (SZK), ki bo tudi letos aktivno in organizirano spremljalo pripravo in izvedbo.

Podobno kot lani so tudi letos pripravili slovenski poster, ki

sledi evropskemu posterju, ki tako vizuelno poudarja skladnost evropskih in slovenskih prizadevanj za dvig kakovosti. V okviru tega tedna bo v Portorožu **5. letna konferenca** Slovenskega združenja za kakovost, na katero so povabljeni ugledni gostje iz Slovenije in iz tujine. Pokrovitelj konference je DROGA d.d., nagovor ob otvoritvi pa bo imel generalni direktor DROGE.

Letos želijo pritegniti k sodelovanju tudi osnovne in srednje šole, kar naj bi pokazalo, kako učenci in dijaki pojmujejo kakovost in odličnost.

V DROGI smo v okviru aktivnosti Evropskega tedna kakovosti v septembrski številki glasila Naš glas izdali prilogo z naslovom **SPOZNAJMO SISTEM KAKOVOSTI**, kar ste, upam, tudi sami opazili. Prav tako upamo, da ste v njej našli nekaj koristnih podatkov o SIST ISO 9001 in sistemu kakovosti v DROGI.

Če bi radi še kaj izvedeli o SIST ISO 9001 in sistemu kakovosti, lahko o tem vprašate svojega nadrejenega.

V navedeni prilogi je bila objavljena tudi **Politika kakovosti**, s katero morajo biti seznanjeni vsi zaposleni. V naslednji fazi jo bomo obesili tudi na oglasne deske v DROGI, da bi tako izboljšali seznanjenost delavcev s Politiko kakovosti.

Damjana POBERAJ

In še novost:

Želimo, da bi naši zaposleni čimveč vedeli o sistemu kakovosti v DROGI in s tem pripomogli k uspešnemu delovanju ter k spremembam zastavljenega sistema.

Zato v tej številki pričenjamo objavljati nagradno vprašanje na temo kakovosti.

NAGRADNO VPRAŠANJE

V katerem osnovnem dokumentu je opredeljen sistem kakovosti DROGE d.d.?

Odgovore pošiljajte na naslov Damjana Poberaj: Služba za kakovost ali oddajte v rdeče skrinjice ob oglasnih deskah do vsakega 10. v mesecu.

Komisija bo odgovore pregledala in izžrebala nagradjenca. Nagrada: izdelki DROGE Portorož v vrednosti 2000 SIT.

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

ZA PRAVILNO DELO IN UVAJANJE SPREMEMB JE NAJBOLJ POMEMBNO IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

ZGODILO SE JE V SEPTEMBRU IN OKTOBRU

V PC ZLATO POLJE so se vsi delavci udeležili kratkega internega izobraževanja o pomembnosti higiene v živilski proizvodnji. Na praktičnih primerih so si ogledali, kako lahko kontroliramo čistost delovnih površin in rok.

Hkrati smo se pogovarjali o sistemu kakovosti v DROGI in vlogi posameznika pri delovanju postavljenih pravil v njem.

Pod vodstvom inženirja za varstvo pri delu so izvedli praktično vajo iz gašenja. Upajmo, da znanje o gašenju ne bo nikoli potrebno uporabiti, a nikoli se ne ve...

* * *

Zaposleni v službi za kakovost so se udeležili Senzorične delavnice, ki je bila organizirana v DROGI, izvajali sta jo strokovnjakinji iz Biotehniške fakultete. Izpolnjevali in dopolnjevali so znanje o naših izdelkih, ki so ga pridobili na lanskem seminarju. Pri določanju senzoričnih lastnosti izdelkov brez treninga ne gre - le vaja dela mojstra.

* * *

Vodje proizvodnje in vodje izmen so obiskovali tridnevno delavnico *Trening* za večjo učinkovitost vodij v proizvodnji v organizaciji Centra za tehnološko usposabljanje.

* * *

Dan kakovosti - je priredil BVQI Slovenija, udeležila pa sta se ga generalni direktor in vodja Službe za kakovost. Predstavili so razvoj in novosti pri zagotavljanju kakovosti v svetu in pri nas ter izkušnje z uvajanjem vseh teh v prakso. Seminar je vodil odgovorni direktor za uvedbo ISO 9000 v korporaciji IBM po vsem svetu, g. Small.

* * *

Nekateri naši strokovnjaki tudi aktivno sodelujejo na simpozijih: Nataša Gladovič je predstavila svoje strokovno delo na mednarodnem simpoziju z naslovom *Nova spoznanja v kromatografiji v Opatiji*.

* * *

OBVESTILO

Med 28. in 30. oktobrom 1996 bo skupina presojevalcev iz certifikacijske hiše Bureau Veritas Quality International - Slovenija izvedla CERTIFIKACIJSKO PRESOJO SISTEMA KAKOVOSTI v skladu s standardom ISO 9001 v štabnih in skupnih službah ter v PC Zlato polje in PC Začimba.

Predstavnica vodstva za kakovost
MARUŠKA LENARČIČ

* * *

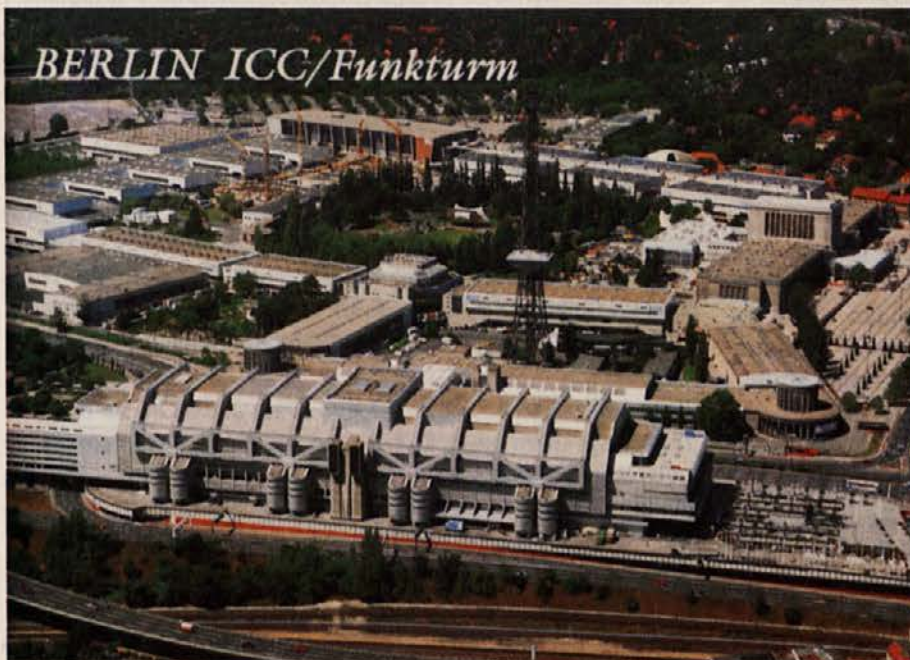
40. kongres Evropske organizacije za kakovost (EOQ)

Evropska organizacija za kakovost, katere član je tudi Slovensko združenje za kakovost, organizira vsako leto kongres. Letošnji, ki sem se ga udeležila, je bil v impozantnem kongresnem centru v Berlinu. Potekal je pod naslovom *Vodenje kakovosti - gonilna sila za novosti* v obliki plenarnih zasedanj, kjer so v posameznih sekcijah nastopili znani strokovnjaki s področja obvladovanja kakovosti iz Evrope, Japonske in Amerike. Najpogosteje obravnavane teme so bile: kako do poslovne odličnosti, prehod iz sistema ISO 9000 v celovito obvladovanje kakovosti (TQM), model evropske nagrade za kakovost.

Vsi udeleženci so si bili edini, da je temelj, na katerem graditi naprej, model sistema po zahtevah ISO 9001. Najpomembnejšo vlogo za uspeh sistema ima vodenje in usmerjanje stalnih sprememb. Le-teh pa ni brez izobraževanja in usposabljanja vsakega posameznika v podjetju.

Kongresu, ki se ga je skupaj udeležilo preko tisoč strokovnjakov, je prisostvovalo 13 Slovencev. Miro Germ iz Hermes Softlab-a je tudi aktivno prispeval h kakovosti kongresa s svojim zelo odmevnim referatom.

Maruška LENARČIČ

Kongresni in sejmski center v Berlinu

PREDSTAVLJAMO VAM

LOGISTIKA

Nikar ne poskušajte v slovarju tujk poiskati prevod za besedo logistika... nad prevodom te tujke boste namreč presenečeni! Ljubi bog, porečete, le kaj delajo tam, v tej logistiki? Mar res premetavajo matematične simbole, filozofirajo o logičnih operacijah, celo nekih čet? Nič od vsega tega. V NAŠEM GLASU vam želimo predstaviti LOGISTIKO v DROGI Portorož.

Vodja LOGISTIKE je Brane Knep. Obiskali smo ga na delovnem mestu, v Seči. Poklepetala sva takole :

Za vodjo LOGISTIKE si prišel pred nekaj leti in sicer ne v popolnoma novo okolje, saj si to delo opravljal že enkrat prej? Katere cilje si si zastavil v svoji službi?

Naši vozniki: Anton, Sretko, Dino, Aldo, Boris in Ivan - prvi sodelavec voznikov

Okolje res ni novo. Kot povsod pa se je tudi tu marsikaj spremenilo. Naši kupci hvalijo našo kvalitetno dostavo izdelkov in dobro ime želimo obdržati. Potrebujemo le primerno skladišče in nekaj novih vozil. S temi sredstvi pa moramo racionalno poslovati. Želim pa vpeljati čimveč tiste tehnologije, ki omogoča hitrejši pretok blaga in upošteva humanizacijo dela.

Kateri cilji so že realizirani in kateri niso, pa zakaj?

Nova transportna vozila so prilagojena našim potrebam, v Ljubljani smo se preselili v nove skladiščne prostore, s fanti iz AOP smo izdelali nov program skladiščne evidence in s pomočjo računalnika hitreje obvladujemo odpremo izdelkov. Centralno skladišče pa je tisti oreh, ki ga še moramo streti.

Pri realizaciji ciljev so bile ovire znotraj ali zunaj DROGE?

Za ovire je mojstrica Brigita Bukovec. Za dobro sodelovanje pa bi se rad na tem mestu zahvalil sodelavcem in upravi za zaupanje, da smo zastavljene naloge uresničili. Kaj pa so zunanje ovire? Je to teren, na katerem stoji PC Začimba, ali

okolje, v katerem je postavljen? Zaradi okolja in terena nam je padlo v vodo kar nekaj idejnih osnutkov za ureditev centralnega skladišča.

Naši sodelavci iz skladišča v Ljubljani (fotografija je, kot vidite po napisu DROGA, arhivska)

V LOGISTIKI so zaposlene tudi gospe: Zdenka Blažević, Soka Gregorovič in Marija Šinkovec, (slednja v skladišču v Ljubljani), opravljajo administrativna dela, vse od osebnih dohodkov, računov in druge skladiščne evidence. Marjana Goljuf opravlja dela neposredno v skladišču gotovih izdelkov, je skladiščna evidencičarka, medtem ko Vilma Benčič opravlja dela, ki jim rečemo usklajevanje blagovnih tokov.

Transport je seštevek vseh kamionov, ki prevažajo vse potrebne surovine za proizvodnjo in odvažajo, dan za dnem, gotove izdelke kupcem po celi Sloveniji. Vodja transporta je Rajko Magazin. Za NAŠ GLAS smo ga povprašali o voznem parku, naših šoferjih, in najpogostejših težavah pri delu?

Lastni vozni park zadostuje potrebam DROGE za osnovne funkcije prevoza blaga do našega kupca. V primeru povečanih potreb pa vključimo v prevoz DROGINIH izdelkov samostojne prevoznike. Res pa je, da prostorska stiska skladišča gotovih izdelkov vpliva na večje število prevozov.

Vozniki imajo zakonsko določene ure voženj. Na daljše rela-

(nadaljevanje na strani 5)

PREDSTAVLJAMO VAM

(nadaljevanje s strani 4)

Marjana in sodelavci v skladišču gotovih izdelkov v Začimbi - levo spodaj vodja, Mirjan Fajt

cije (čeprav je Slovenija majhna dežela) morata včasih tudi po dva šoferja. Slednje ni le zaradi zakona, pač pa zaradi varovanja zdravja šoferjev, ki so tako in drugače zdravstveno in življenjsko med najbolj ogroženimi delavci v DROGI. Vozniki prevažajo blago, pa tudi nadzorujejo razkladanje in pri manjših kupcih tudi sami razkladajo, kar je gotovo dodatna obremenitev.

Usklajevalec blagovnih tokov, Ivan Benčič, pa je odločno povedal: Največji problem v LOGISTIKI je centalno skladišče, ki ga - resnici na ljubo - nimamo! Problem lahko ponazorim takole: v ponedeljek zjutraj prejmemo naročila našega potnika z Obale za dostavo naših izdelkov dvema velikima odjemalcema JESTVINI IN DEGROJU. Kupca sta blizu, blago pričakujeta isti dan, JESTVINA sprejema blago le do 13. ure - mi pa moramo blago "nabrati" iz ARGa in iz Portoroža in treba je nekaj ur, da je blago zbrano, da lahko šofer odpelje! Čudežno formulo moraš imeti, da ti vse to uspe v enem dopoldnevu!

In kdaj bomo, po tvojem mnenju, dobili novo skladišče?

"Čez pet let. Če bo to prej, bo zelo dobro," je pribil Ivan Benčič.

Vodja skladišča gotovih izdelkov Mirjan Fajt je bil zelo zaseden, ko sem ga hotela karkoli vprašati. "Nikoli v torek," je pribil, "jutri zjutraj bo nekaj časa, veliko je povedati."

Jutri zjutraj moram oddati gradivo za NAŠ GLAS, že včeraj bi ga morala, sicer me bo urednica linčala ... si mislim.

V skladišču gotovih izdelkov je promet "najhitrejši". Kamioni privažajo in odvažajo. Vsak dan. Za ta promet skrbijo

skladiščniki: v ZAČIMBI Joško Krapež, Zoran Pocrnja, Joško Batista, Marjan Blaško, Miloš Marčič.

V Ljubljani je vodja skladišča gotovih izdelkov Mile Smiljič. Tudi to, ljubljansko skladišče organizacijsko spada pod skupno skladišče in v LOGISTIKO. Zanimivo je, da imajo PC, razen ZAČIMBE, skladišča gotovih izdelkov pod svojim okriljem, organizacijo.

Šoferji so duša LOGISTIKE. V Seči, torej v skladišču gotovih izdelkov ob PC ZAČIMBI, so vozniki: Aldo Grlj, Antun Horvat, Ivan Kojnok, Boris Leban, Mirko Lovrečič, Gino Marsič, Janez Mole, Dušan Pangerc, Josip Perčič, Sretko Tintor, Vojko Šeško. V PC GOSADU, torej iz GOSADA v Sečo in obratno prevažata polne kamione Jožef Perc, iz PC ZLATEGA POLJA pa vozita dva Valenčiča, Bogdan in Vojko.

Na Ljubljanskem pa DROGINA kamiona prevažata Velimir Vladič in Anton Štupnik.

Viličaristi so v ZAČIMBI Stjepan Ciceli, Marjan Gorela, Jože Makovec, Sead Mulalič, Franko Sau, Rasim Vilič, Peter Čurič. V ljubljanskem skladišču pa viličarja upravlja Pajko Ristič.

Skladiščna manipulacija, torej nakladanje in razkladanje tovara je delo, ki bi ga najraje ne bilo, a kaj ko je tako zelo pomembno. Brez tega ni zagona v proizvodnji, ni odhoda izdelkov na kupčevo mizo. V ljubljanskem skladišču so ti vrli fantje Rado Hladnik, Branislav Istenič, Srečko Kastelič. V Seči pa sta to Gianfranco Calcina in Alan Horvat. Povedati moramo, da so pravzaprav tudi viličaristi skladiščni manipulant, pač po potrebi delajo ena ali druga dela.

Cilji in potrebe pri delu zahtevajo, da si vsi fantje v skladišču pridobijo tudi znanje za upravljanje z viličarjem.

Dragi bralci! Cilj tega pisanja je, da vam nekoliko поблиže prikažemo delo v LOGISTIKI. To je bolj preblisk, kot predstavitev celotne dejavnosti tega dela DROGE Portorož. Vemo, da je veliko ostalo med vrsticami in pomanjkljivo brez sporočil tudi vseh ostalih delavcev v LOGISTIKI. Gotovo pa bomo o LOGISTIKI in drugih skladiščih še pisali, saj ostajajo temelj v poslovnem ciklusu vsake družbe, tudi DROGE.

Dragica MEKIŠ

DROGA
PORTOROŽ

PROJEKTI

V GOSPODARSTVU, KJER JE EDINA ZARES ZANESLJIVA STVAR NEGOTOVOST, JE EN SAM VIR TRAJNE KONKURENČNE PREDNOSTI - ZNANJE.

J. NONAKA

V letošnjem letu smo zaključili obsežno delo, dokumentirano v Strateškem poslovnem načrtu (SPN) DROGA d.d.. Strateški poslovni načrt je postal temeljni dokument, s katerim si DROGA načrtuje svojo poslovno prihodnost. Med temeljne cilje strateškega načrtovanja smo zapisali opredelitev tehnoloških, tržnih in poslovnih usmeritev do leta 2000, opredelitev kriterijev za povečanje poslovne uspešnosti, opredelitev globalnih menedžerskih sprememb na področju organizacije in poslovnih funkcij ter vzpostavitev nove poslovne kulture podjetja. Ta bo temeljila na podjetniški iniciativnosti in večji odgovornosti za poslovne rezultate podjetja. DROGA si je tako zastavila jasno vizijo, kaj hoče doseči v prihodnosti, kako bo to uresničila in kdo bo odgovoren za doseganje postavljenih ciljev.

Kot pomemben del poslovne kulture, opredeljene v Strateškem poslovnem načrtu, smo opredelili tudi Strategijo ravnanja s človeškimi viri, kajti konkurenčna prednost DROGE je vse bolj odvisna od uspešne in učinkovite podjetniške mobilizacije poslovnih sposobnosti in znanja zaposlenih. Z uvajanjem nove poslovne kulture bomo zaposleni naravnani k podjetniški iniciativnosti, timskemu delu in projektnemu vodenju, posledično pa se bo spreminjal tudi stil vodenja v DROGI. Nagrajevanje kadrov oz. sistem plač bomo povezali z razvojno strategijo DROGE, tradicionalni sistem plač pa bomo zamenjali s plačilom po znanju, z napredovanjem po kariernih pasovih, s timskim delom in poslovno uspešnostjo (npr. sistem nagrajevanja za uspešno izpolnjevanje strateških ciljev podjetja). V DROGI zagotovo nismo izkoristili vseh kadrovskega potencialov zaposlenih, zato bo temeljna naloga bodočega ravnanja s človeškimi viri večji izkoristek podjetniških sposobnosti zaposlenih in njihov razvoj (tako imenovani razvoj kadrov).

Spremenjeni poslovni in delovni procesi bodo zahtevali nova znanja, sposobnosti in spretnosti vseh zaposlenih, pogosto pa tudi drugačen odnos do dela, kar bomo lahko zagotovili le z vnaprejšnjo pripravo in prilagajanjem vseh zaposlenih novim delovnim zahtevam. Navedeno pa bomo lahko uresničili le z organiziranim, dolgoročnim in sistematičnim strokovnim, delovnim in osebnostnim razvojem vseh zaposlenih.

S tokratnim prispevkom najavljam serijo člankov, s katerimi bomo poskušali nazorno predstaviti najpomembnejše smernice in elemente obsežnega projekta Upravljanje s človeškimi viri oz. Sistem razvoja kadrov v DROGI Portorož.

Lili PEČAR - IVANEK

DOGODKI

PRIŠLI - ODŠLI
od 1. 9. 1996 do 30. 9. 1996

PRIŠLI:

CALCINA Gianfranco - skladiščni delavec - določen čas
HORVAT Alan - skladiščni delavec - določen čas
PRELOŽNIK Urška - pripravnica-kem. tehnik - določen čas
PANGOS Karmen - pospeševalec II. - nedoločen čas

ODŠLI:

UKOVIČ Alen - pripravnik iz PC ZAČIMBA - potek delovnega razmerja za določen čas,
ZUDIČ Danjel - skladiščni delavec iz PC ARGO - potek delovnega razmerja za določen čas.

KERŠ RUDOLF

iz PC ZLATO POLJE - Odkupna postaja SREDIŠČE OB DRAVI se je v DROGI zaposlil 4. maja 1978. V septembru se je moral zaradi zdravstvenih težav upokojiti. **ŽELIMO MU PREDVSEM OBILO ZDRAVJA.**

30. 9. 1996 je bilo v DROGI zaposlenih 714 delavcev, od tega 334 moških in 380 žensk. V delovnem razmerju za nedoločen čas je zaposlenih 608, v delovnem razmerju za določen čas pa 106 delavcev (večje število delavcev za določen čas smo zaposlili v PC GOSAD zaradi sezonskega dela).

V DROGI Hrvatska je bilo v septembru zaposlenih 17 delavcev, od tega 1 za določen čas.

Razlogi, zaradi katerih je v tem mesecu delavcem prenehalo delovno razmerje, so bili naslednji:

- potek delovnega razmerja za določen čas,
- invalidska upokojitev.

KADROVSKA SLUŽBA

GOSAD

ŠE DOLGO ŽELIMO DELATI SKUPAJ

V tem članku želimo predstaviti zaposlene v PC GOSAD Središče ob Dravi. Zelo malo ali skoraj nič se ne ve o pridnih delavkah v proizvodnji. Velike zaposlenih v DROGI, predvsem mladih delavcev ve le, da se pri nas vlaga zelenjava, kdo so tisti, ki to delajo, pa se ne ve. Sedaj, ko je sezona predelave vrtnin zaključena, jih lahko tudi predstavi-

Ko si med njimi, ti ni nikoli dolgčas, so prijazne, rade prisluhnejo, srečujejo pa se z vsemi problemi, ker so vse matere še šoloobveznih otrok. Velikokrat jih pri delu razjezijo možiki - viličaristi, ker radi pobegnejo, in ko jih najbolj potrebuješ, jih ni, kot da se pogreznejo v tla.

mo, jih povprašamo, kako je bilo predvsem v tej sezoni, ko je več avtomatiziranega dela, več tekočih trakov, več strojev.

Vse zaposlene v proizvodnji so hotele pobegniti, ko sva s sodelavcem prišla med delovnim časom mednje s fotoaparatom. Kar obračale so se proč, zato je tudi ta članek napisan na podlagi razgovora brez vnaprej pripravljenih vprašanj. Pogovor je kar stekel, zaposlene so pohvalile avtomatizacijo, lažje jim je, vendar so preveč vprežene v zelo hiter tempo dela, ki traja celih 8 ur. To je zelo naporno, saj ne smejo popustiti niti za hip, ker jih stroj preganja. Včasih je bilo lepše - delo je bilo ročno, lahko so naredile vsaj malo premora. Tega sedaj ni več.

Dva utrinka pri delu v PC Gosad

Pojamrale so tudi zaradi prenizkih osebnih dohodkov, ker so življenjski stroški iz dneva v dan večji, sedaj jih pa še skrbi, kaj bo s krčenjem kolektivne pogodbe, če se bodo ukinili mnogi dodatki. Povedale so še, da bi lahko dobili še kakšno nagrado ob koncu leta, ko se bo videlo, kako smo poslovale.

V glavnem so to zelo skromne delavke, ki so prišle v DROGO še zelo mlade in jim je bila to prva zaposlitev. Sedaj so že srednjih let in skoraj vse imajo srednješolske ali osnovnošolske otroke, nekaj pa je tudi babic.

Pogovor je nanesele tudi na izlete, ki so dobro organizirani in poceni. To je

lepo, le včasih jim primanjkuje volje, da bi se jim pridružile še ostale. Kar nekaj predlogov je bilo. Tudi o pikniku po zaključku sezone smo se pogovarjale.

Vse so bile zgovorne, malo so "pojamrale" kot vsi, ki delamo, in si zaželele, da bi bile še dolgo skupaj, da bi bilo dovolj dela in s tem tudi zaslužka.

Danica KRAJNC

**NAŠ GLAS -
PISANJE ZA BRANJE!**

NOVOSTI

ZAMRZNJENA ŽIVILA - NOVOST DROGINE PONUDBE

Ko se je človek prenehal ukvarjati samo z lovom, nabiranjem sadežev in poljedelstvom in je začel živeti na gradiščih in kasneje v mestih, je ta nov način življenja narekoval razne spremembe, med drugim tudi spremembe prehrabnenih navad. Zaloge hrane in trgovanje z njimi je omogočilo, da so obrtniki, uradniki in drugi meščani lahko stalno živeli v mestih. Nedvomno je bila rast velikih mest eden od vzrokov, ki so vzpodbujali znanost, da je iskala nove in nove oblike varnega, zdravega shranjevanja živil. Od preprostega sušenja do liofiliziranja, od instantiranja pa do ohlajevanja in globokega zmrzovanja - vsi ti postopki so v službi današnjega človeka, ki, zlasti v velikih mestih, trpi zaradi kroničnega pomanjkanja časa. Razen tega: si lahko predstavljate, koliko vlakov in kamionov bi bilo potrebnih, da bi dva-, tri- ali večmilijonsko mesto dnevno oskrbeli s svežo solato in sočivjem? Hladilnice in zmrzovalne komore so tiste, ki prebivalcem velikih mest zagotavljajo zdravju neškodljive zaloge hrane in jim omogočajo pripravo obrokov, ki so tako okusni kot tisti, pripravljeni iz svežih sestavin.

Tudi DROGA je zamrznjena živila vključila v svoj asortiman. To skupino izdelkov je prevzel oddelek posebne prodaje. Ker mnogi bolj malo ali celo nič ne vedo o tem programu, smo prosili g. Marjana Fišerja, naj nam ga na kratko opiše.

Eden od vzrokov, da smo uresničili zamisel o prodaji zamrznjenih živil, je bila vsekakor želja, da bi bile naše zmrzovalne skrinje in omare kar najbolj izkoriščene tudi po koncu poletja oziroma po koncu glavne sezone sladoleada. Tako so vzdrževanje, poraba energije in drugi stroški manjši, potroš-

nik pa zadovoljen s to dodatno možnostjo izbire. Malo preuranjeno bi bilo napovedati nadaljnjo prodajo na osnovi dosedanjih (zadovoljivih) rezultatov, saj je stvar šele dobro

stekla; že to je lep uspeh, če pomislimo, da je konkurenca močna in izkušena, predvsem pa povsod prisotna. Kljub temu je, dolgoročno gledano, prodaja te vrste živil perspektivna. Posega namreč na tisto področje prehrane in shranjevanja hrane, ki današnjemu zaposlenemu človeku pomeni velik prihranek časa. Možnosti okužbe praktično ni, saj se je

potrošnik zelo hitro naučil pravilno ravnati z zamrznjenimi živili, da o strogi zakonodaji, ki ureja to področje, niti ne govorimo.

Distribucija poteka kot pri sladoleh: naši hladilni kamioni razvažajo blago po predhodno dogovorjeni dinamiki, lahko pa tudi na izrecno željo trgovine, kadar izdelkov zmanjka pred predvidenim datumom. Trenutno nas oskrbujejo trije proizvajalci: SURGELA (zelenjava), FRIGOMAR (dobrote iz Pozejdonovega kraljestva) in KRUIH-PECIVO Maribor (cmoki, krompirjevi svaljki, štruklji in druge močnate jedi po receptu naših babic - pravo razkošje okusov). Resno razmišljamo, da bi izbiro obogatili še z izdelki nizozemskega FRYDOR-a in švicarskega NESTLE-ja; ali nam bo to tudi uspelo, pa je precej odvisno od pogovorov v bližnji prihodnosti.

Zamrznjena živila slovenski potrošnik že pozna, zato predhodno testiranje trga ni bilo potrebno. Kako in kaj bo z oglaševanjem, kako bomo planirali in podobno, pa bomo videli kasneje, saj je, kot smo že rekli, prodaja teh izdelkov šele na samem začetku.

Sonja POŽAR

NAŠI OBRAZI

IGOR ŠALKOVIČ

Mladič, kot bi včeraj prišel iz Holywooda. Višje, športne postave, svetlih las, velikih rjavih oči, in prijetnega nasmeha. Pogovarja se z nasmehom, stavke pa pove z vsemi sestavnimi deli, bi rekli slavisti. Z glavo in repom. Strpno spremlja, kaj boš vprašal. Odgovor ima hitro pripravljen. Leta 1989 se je prijavil za delo v DROGI, v skladišču soli, na 50 kg programu...

Prej je bil zaposlen v TOMOSU. Šolo je namreč, kot mnogi mladi, hitro obesil na klin in se zaposlil. Na tekočem traku mu ni bilo ravno všeč, a delo je le bilo in plačilo tudi. Takrat je živel v Luciji blizu DROGE, torej skladišča soli. Zanimivo podjetje ga je pritegnilo in javil se je na razpis...

Prvi obisk v DROGI je opravil v kadrovski službi, pri gospe Koštomaj. Takoj prvega dne mu je očitala: tako mlad fant, pa ne hodi v nobeno šolo? Čeprav delaš, se moraš vpisati v kakšno šolo ... Slednje ga je sprejelo in spremljalo pri delu v DROGI.

Leto dni je delal na pakiranju 50 kg soli. Po prenovi pakirnice in prihodu sušilnice je začel z deli strojnika. Izredno pohvali sodelovanje in veliko znanja, ki mu ga je nesebično podajal g. Damir Čendak. Leta 1994 je ob delu uspešno dokončal drugi in tretji letnik srednje kovinarske šole. In ravno zaradi tega uspeha smo ga želeli predstaviti bralcem NG.

Delo in učenje, teorija in praksa, odrekanje prenekateremu ljubiteljskemu interesu, saj če hodiš v šolo ob delu, res ni časa za vse. Radovedna sem, kaj bo odgovoril.

"Točno tako je. Hudo je, dokler ne spoznaš, da se je treba odrekati, potem neka-ko gre. Delo in šola, šola in delo, vse

drugo moraš odriniti nekam stran, za druge čase."

V skladišču soli delajo pozimi tudi po tri izmene. Sodelavci so imeli posluh za njegovo redno odsotnost v drugi izmeni, čeprav so včasih tudi kaj oporekali. Sam jih razume, a je vendar včasih neprijetno ... vsi smo pač ljudje, imamo podobne interese, izobraževanje ob delu

pa je organizirano samo popoldne.

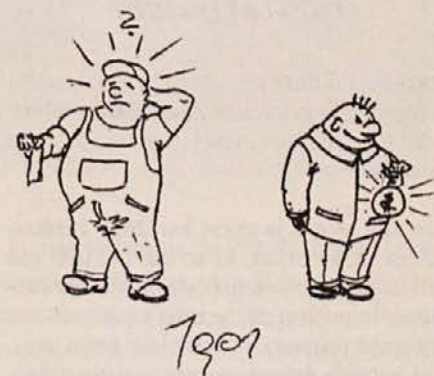
Letos se je vpisal naprej, za strojnega tehnika. Zima prihaja, tri delovne izmene ...

Za izobraževanje v poklicni šoli je Igor imel pogodbo z DROGO, za naprej pa se še ne ve.

Upa, da bo posluh in interes za njegovo nadaljnje usposabljanje.

Kaj pa po zaključeni poklicni šoli, ali se je kdo v DROGI pogovoril s tabo, ti čestital, ponudil drugo delo, drugo plačo ...? Temu vprašanju je odgovor le nasmeh. Torej, izobražujemo, potlej pa ... no, Igor se zaradi tega ne pritožuje. Zadovoljen je z doseženim uspehom in upa, da bo tudi v prihodnje uspešno pridobival novo znanje.

Vzdrževanje je sicer za Igorja zanimivo delo, njegove želje pa so konstrukcija lastnega orodja, inovacije, izboljšave. Slednje v DROGI resnično ostaja v praznem kotu!

Igor sicer rad kolesari, če je kaj časa. Le kje, saj nimamo kolesarskih stez, pripomnim. O, pravi, lepa turca je iz Izole do Kopra, Vanganela...

Igor tudi riše. Za pokušino si oglejte nekatere njegove karikature.

V imenu NG se Igorju najlepše zahvaljujem za pogovor in mu želim veliko uspeha pri nadaljnjem šolanju in seveda pri delu.

Dragica MEKIŠ

SEJMI SEJMI SEJMI

SEJEMSKI "ŽIV-ŽAV"

Na sejmu NARAVA-ZDRAVJE, ki je potekal v Ljubljani zadnji teden v avgustu, je DROGA Portorož predstavila le tisti del proizvodov, ki izrazito sledijo trendu zdrave prehrane. Predstavljeni so bili izdelki iz skupine ZLATO POLJE.

Obiskovalci sejma so na DROGINEM razstavnem prostoru lahko degustirali ajdove jedi, koruzne in riževe jedi, pripravljene na številne načine, z raznovrstnimi omakami in zelenjavni prilogami. Kulinarik Matjaž je jedi pripravil na naraven in zdrav način, z malo maščobe in veliko zelenjave ter tako sledil vsebini sejma.

Obiskovalcem DROGINEGA razstavnega prostora so bili poleg jedi ponujeni tudi topli in hladni čajni napitki iz skupine 1001 CVET.

JESENSKI MEDNARODNI ZAGREBŠKI VELESEJEM 96

Rekordno število razstavljalcev

Jesenski mednarodni zagrebški velesejem je najstarejša prireditel Zagrebškega velesejma ter vodilni sejem na Hrvaškem in v tem delu Evrope.

Letošnji sejem je zbral kar 2657 razstavljalcev iz 54 držav, ki so na 142.000 m² razstavne površine predstavljali svoje programe in proizvode, in tako prekoračil vse sejemске prireditve v preteklih petih letih. Kot letošnja država-partner je svoje gospodarske potenciale ter kulturne in etnografske značilnosti prikazala Španija.

Tudi letos se je DROGA Hrvaška na sejmju uspešno predstavila s svojim kakovostnim asortimanom proizvodov. Organizirana je bila degustacija kave in sadnih čajev, potrošniki pa so bili prijetno presenečeni, saj so dobili vzorce 5-gramske Začinke. S temi aktivnostmi smo pritegnili pozornost sedanjih in potencialnih potrošnikov in poskrbeli za razgibanost na "domačem" razstavnem prostoru.

ZUNANJI SODELAVCI

MATJAŽ POZDEREC, KUHARSKI MOJSTER

Kuharski mojster Matjaž Pozdrec je Ljubljančan. V Ljubljani je obiskoval gostinsko šolo, kasneje je ob delu končal še poslovodsko šolo. Kot vajenec in kasneje kot šef kuhinje je delal v znanih restavracijah in hotelih po vsej Sloveniji, sedaj pa je šef kuhinje v penzionu Zaplata v Tupaličah pri Pred-

dvoru.

Marsikdo se kuharskega mojstra Matjaža verjetno spominja še iz časov, ko je v desetih oddajah na ljubljanski televiziji kupal z Avseniki, ali pa je prebral že kakšen mojstrov recept po časnikih in revijah.

Matjaž Pozdrec je skupaj z drugimi znanimi slovenskimi kuharji osvajal kolajne na mednarodnih gastronomskih tekmovanjih. Zadnje mednarodno priznanje je dobil marca letos v Salzburgu.

Matjaž zna svoje kulinarčne izdelke tudi uspešno predstaviti, zato že vrsto let sodeluje z DROGO Portorož na sejmih, predstavitev in degustacijah. Oplemenitil je vrsto slovenskih domačih jedi.

Plod tega sodelovanja je tudi knjiga receptov KUHINJA ZLATEGA POLJA.

Majda VLAČIČ

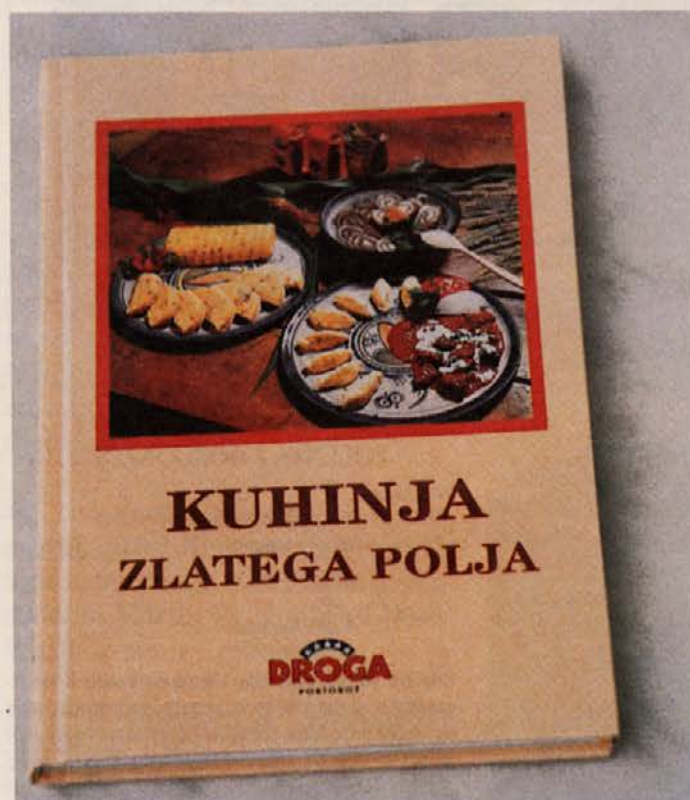
ZLATO POLJE

KUHINJA ZLATEGA POLJA

S posodobitvijo postrojenja za mlevske izdelke leta 1994, se je rižu, ki smo ga že od leta 1990 tržili pod blagovno znamko ZLATO POLJE, pridružila še skupina mlevskih instant izdelkov: Polenta instant, Griz instant, BE BE pšenični zdrob instant, Ajdovi žganci instant in Koruzni žganci instant.

Izdelke v novi lični embalaži smo želeli predstaviti na primeren le-njim svojstven način in obenem kupca pritegniti k sodelovanju. Tržno komuniciranje smo pričeli z barvnim oglasom, ki predstavlja paletu izdelkov v novi embalaži. V letu 1995 smo v sodelovanju z Nedeljskim dnevnikom organizirali nagradno akcijo zbiranja pozabljenih receptov naših babic ter receptov ali zamisli za pripravo zdravega dnevnega obroka hrane z uporabo DROGINIH instant mlevskih izdelkov. Akcija je trajala tri tedne za vsak posamezni izdelek:

POLENTA INSTANT - AJDOVI ŽGANCI INSTANT - GRIZ INSTANT.

Odziv akcije je po kakovosti in količini presegel pričakovanja. Prejeli smo več kot 4000 receptov.

Ob spoznanju, da je paleta proizvodov izredno zanimiva in da je možno iz njih pripraviti veliko zanimivih, dobrih jedi, smo prišli do zamisli o knjigi receptov, ki bi potrošnika poučila, kako najbolje in na več načinov pripraviti DROGINE

izdelke. Ob sodelovanju kulinaričnega mojstra Matjaža Pozderca, ki je pripravljaj jedi iz DROGINIH instant mlevskih izdelkov na sejmskih prireditvah in drugih DROGINIH prezentacijah že od pričetka trženja le-teh, smo zamisel uresničili.

Knjiga KUHINJA ZLATEGA POLJA je zbir 70 receptov za pripravo ajdovih jedi, instant polente ter jedi iz pšeničnega zdroba. Natiskana je v 3000 izvodih. Del naklade bomo porabili za promocijo izdelkov, del pa prodali preko ARE d.o.o., revije Zdravje.

Prodajni rezultati, ki jim sledimo že od pričetka trženja mlevskih izdelkov, so solidni. Kažejo na počasno, toda zanesljivo rast prodaje. Temu botrujejo lasnosti in prednosti izdelkov, ki dejansko ustrezajo sloganu "NARAVNA, ZDRAVA PREHRANA, HITRA ENOSTAVNA PRIPRAVA", ki ga uporabljamo v tržnem komuniciranju. In nenazadnje, ajdove jedi so del tradicije slovenske kuhinje, konkurenca na slovenskem tržišču s podobnimi izdelki pa ni izrazita.

V bodoče bomo za to paletu proizvodov še intenzivirali tržno komuniciranje. V ta namen smo odkupili starejšo uspešnico kantavtorja Aleksandra Mežka "Ajda pa znova cveti", ki jo bomo uporabili v radijskih reklamah.

Majda VLAČIČ

ZLATO POLJE

PALAČINKE PO KRANJSKO

Potrebujemo:

Za palačinke:

- 25 dag (1 zavitek) ajdove moke instant
- 4 dl mleka
- 2 jajci
- 1 ščepec soli

Za nadev:

- 16 dag domače šunke
- 16 dag sira ementalca
- 8 dag šampinjonov v slanici
- petersilj, baziliko (po želji)

Za paniranje:

- 1 jajce
- 4 dag moke
- 8 dag drobtin

Priprava: Iz sestavin umešamo gladko zmes in spečemo palačinke. Zapečemo jih z obeh strani. Šunko narežemo na rezine, enako tudi sir, šampinjone pa na liste. Na ohlajene palačinke položimo rezine šunke, sira, šampinjone, potresemo s sesekljanim petersiljem in baziliko. Zavijemo, dunajsko paniramo in v vroči maščobi ocvremo. Ponudimo s solato iz radiča in toplega krompirja.

ZDROBOVI ŽLIČNIKI S SKUTO

Potrebujemo:

- 50 dag pretlačene skute
- 5 žlic pšeničnega zdroba instant
- 2 žlici moke
- 10 dag masla
- 3 jajca
- 2 dl kisle smetane
- sol
- drobtine
- muškatni orešček

Priprava: Maslo in rumenjake penasto umešamo, dodamo smetano, skuto, zdrob, muškatni orešček, moko in dobro premešamo.

Nazadnje rahlo umešamo trd sneg iz beljakov. V hladilniku naj počiva 20 minut. Nato z žlico oblikujemo žličnike in jih zakuhamo v slan krop. Zmerno naj vre 15 minut.

Damo jih v skledo in zabelimo s prepraženimi drobtinami.

POLENTA Z GORGONZOLO

Potrebujemo:

- 30 dag polente instant
- 20 dag gorgonzole
- 8 dag masla
- sol
- 4 žlice ketchupa

Priprava: Polento zakuhamo v slano vrelo vodo. Ko se začne gostiti, dodamo na kocke narezano gorgonzolo, ketchup in maslo. Vse dobro premešamo in zvrnemo v pomaščen pekač.

Zapečemo. Pustimo, da se malo ohladi, nato poljubno narežemo.

Serviramo jo lahko poleg mesnih jedi, morskih specialitet ali kot samostojno jed s svežo solato.

DOBER TEK!

ZANIMIVOST

MARTIN KRPAN V PORTOROŽU

DROGA Portorož je botrovala sodobnemu Martinu Krpanu

Martin Krpan, tisti, ki je Dunaj rešil pred Brdavsom in uspešno tihotapil sol čez mejo, ni bil samo močan, kot se za kmeta spodobi, pač pa tudi premeten in pameten. Prav takšen je moral biti tekmovalec, ki je hotel zmagati na prvem tekmovanju za slovenskega Martina Krpana.

Deset mož se je pomerilo že na področnih tekmovanjih, ki jih je organizator projekta Bojan Vidmar, samostojni podjetnik iz Ljubljane, pripravil v Metliki, Tržiču, Kopru, Mariboru, Novem mestu, Postojni, Bohinju, Kranjski Gori in Portorožu, kjer je bil v septembru na mestni plaži tudi veliki finale.

Vse je bilo v stilu Martina Krpana. Tekmovalci so sol prenašali v kilogramskih zaklopnicah (škatlah) s stegnjenimi rokami pred seboj, nato so sol tovorili s cizo in nenazadnje je bilo potrebno 33 kg težko kobilico, naloženo z vrečami soli, prenesti po določeni poti.

Vsi tekmovalci so pokazali, da so močni, pravi Krpanovi nasledniki, toda najmočnejši med Slovenci, prvi sodobni Martin Krpan, je bil **Janez Blažič**, kmet iz Trebnjega.

DROGA Portorož je bila sponzor prireditve. Organizatorje je dobro oskrbela s soljo; podarila jim je 300 kg soli, rinfuza in v kartončkih. Poleg soli pa je za nagrajence pripravila nekaj daril z ostalimi DROGINIMI proizvodi.

Majda VLAČIĆ

SODOBNO, TODA KLJUB TEMU TEŽKO!

DOBRO JE VEDETI

FITOTERAPIJA - ZDRAVILA ZA ZDRAVJE

Prvi znani zapiski o zdravljenju s pomočjo zelišč segajo že v stari vek. Na glinenih ploščicah, popisanih s klinopisom, so Sumerci pred več kot 3000 leti pred našim štetjem shranili bogastvo svojih izkušenj s področja zdravilstva.

Tako se začenja uradna zgodovina fitoterapije, dokazano pa je, da je človek že davno prej uporabljal rastline tudi za izganjanje bolezni, ne le za prehrano. Od modrecev starega Egipta, od časov skrivnostnih druidov in kitajskih zdravnikov pred 5000 leti, pa vse do današnjih učenjakov človek ni prenehal iskati poti do poznavanja rastlin, njihovih skrivnosti in zdravilnih učinkov.

Napredek znanosti in vrhunske tehnološke metode so v zadnjih časih omogočili odkrivanje ter analize še neznanih lastnosti rastlin ter njihovega delovanja. Gre za tako imenovane aktivne prin-

cipe, katerih učinkovitost so dokazale številne klinične študije in raziskave.

Kemična zdravila so v uporabi šele približno sto let in vsak dan znova odkrivamo, da so sicer zelo učinkovita, njihovi stranski učinki pa so lahko usodni za človeka. Po podatkih Mednarodne zdravstvene organizacije so približno 60% vseh modernih bolezni zakrivila kemična zdravila. V nasprotju s temi "zdravili za bolezen" pa fitoterapija ponuja "zdravila za zdravje", neagresivna zdravila, učinkovita v svojem temeljitem zdravljenju vseh obolenj in

uspešna predvsem v preprečevanju bolezni ter ohranjanju imunskega sistema organizma.

Običajno so ljudje uživali zdravilne rastline v obliki poparkov in čajev. Danes fitoterapija pozna sodobnejše načine, ki zagotavljajo izjemno učinkovitost, enostavno uporabo in popolno higijeno. Gre za cele rastline ali pa njihove posamezne dele (listi, cvetovi, korenine,

lubje), zmrznjene in nato zmlete v prah, katerega proizvajalec-fitoterapevt prodaja v kapsulah, ki so brez okusa in jih pogoltnete brez tekočine kjerkoli se pač tisti hip nahajate.

Ta prašnata zdravila (ki nadomeščajo čaje in so lahko poljubno koncentrirana) so delno rezultat nezaupanja klasične medicine in znanosti, ki sta uporabili vse vrhunske dosežke kemije, agronomije in farmakologije, da sta analizirali in ugotavljali učinkovitost aktivnih principov rastlin ter upravičenost fitoterapije. Le-ta je bila pred približno desetimi leti uradno priznana kot enakovredna veja medicine. To priznanje pomeni spravo narave in tisočletne tradicije z najbolj napredno sodobno tehnologijo. Predvsem pa pomeni kljubovanje boleznim našega stoletja (stres, nespečnost) z najboljšim, kar premore narava.

Povzeto po POUR REUSSIR VOTRE SANTE in LA NOUVELLE PHYTOTHERAPIE, Editions ROMART, Nice)

Sonja POŽAR

JUBILANTI

V OKTOBRU PRAZNUJEJO

10-letni delovni jubilej

ŠARE DRAGICA iz PC ZAČIMBA
ČADEŽ NIVES iz ŠTABNIH SLUŽB

20-letni delovni jubilej

ZIMERMAN ROZANA iz PC
ZAČIMBA
BOŽIČ DORJANA iz PC ARGO

SODELAVCEM ČESTITAMO OB OKROGLI ŠTEVILKI DELOVNE DOBE!

*

Višina jubilejne nagrade za SEPTEMBER (in izplačilo v oktobru 1996):

- za 10 let delovne dobe 38.222,50 SIT
- za 20 let delovne dobe 57.334,00 SIT

Kadrovska služba

ZAČIMBA

MEŠANICE ZAČIMB - "pika na i"

Začimbe in zdravje - naravno je najboljšo

Lahko pretirana uporaba začimb škodi našemu zdravju? Ker jedi ne moremo začiniti, ne da bi jo napravili neužitno, lahko sklepamo, da nam uporaba začimb ne more škoditi. Uporabljeni v primernih količinah pa začimba napravi jed zanimivo, okusnejšo, privlačnejšo in nenazadnje tudi bolj zdravo. Zakaj?

Vse začimbe imajo velik stimulativni učinek na človeški organizem.

Kadar nam prebujajo apetit, nam aktivirajo izločanje sline (trikrat več kot pri nezačinjeni hrani), povečajo sekrecijo prebavnih sokov, izboljšujejo delovanje prebavnega trakta, krepijo živce itd.

Intenzivnejše izločanje sline je delno psihične narave in je lahko izzvana z gledanjem, vohanjem ali okušanjem.

Delovanje začimb je časovno omejeno in traja toliko časa, kolikor je začimba v kontaktu z receptorji okusa.

Eterična olja začimb pomagajo pri razgradnji maščob in ogljikovih hidratov. Olajšajo njihovo prebavljanje in resorpcijo. Z izboljšanjem prebave in resorpcije telo dobiva obvezne snovi za svoje življenjske funkcije, poveča se splošna odpornost ter izboljša splošno psihično počutje.

Šele užitek, ki je povezan z vonjem in okusom jedi, vpliva na popolno uživanje hrane.

Da bi stimulativno delovanje začimb prišlo do izraza, se morajo začimbe pripravljati tako, da ne izgubijo svoje aktivne komponente, predvsem eteričnih olj.

UŽIVAJMO HRANO POČASI

Vse začimbe imajo tudi zdravilno vrednost. Nekatere od njih stimulirajo prebavni trakt / gorčica, kurkuma, janež.../ ali preprečujejo črevesne infekcije /česen, timijan.../, druge spet delujejo na srce, dihalne organe, živčni sistem, ledvice itd.

"Z žvečenjem svežih listov žajblja si lajšate bolečine vnetih dlesni in grla, pa tudi zobje bodo bolj beli," - so svetovale že naše babice.

V tropskih deželah "močno" začinjene jedi ljudi ščitijo pred okužbami. Zavedno ali nezavedno jih uživajo kot naravne antibiotike, ki jim jih narava daje v izobilju in zastonj.

V DROGI začimbe med mletjem zmrzujemo, da jim ohranimo te aktivne komponente.

Te možnosti nima v Slovenji nihče razen nas.

"Biološkega delovanja začimb ne poznamo dovolj, ker ne znamo uporabiti začimb v pravem času" - ugotovitavljaja eden od strokovnjakov za prehransko fiziologijo.

In za konec še to: v začimbah je še veliko neraziskanih in neizkoriščenih možnosti, na nas pa je, da jih spoznamo in praktično uporabimo.

Helena ČOK

BORZNI KOTIČEK

DOLGOROČNI VREDNOSTNI PAPIRJI

S tokratnim prispevkom zaključujemo serijo člankov, s katerimi smo poskusili pojasniti, katere vrste vrednostnih papirjev poznamo in katere so njihove poglavitne značilnosti. Za konec pa še nekaj o opcijah.

IZVEDENI VREDNOSTNI PAPIRJI (OPCIJE)

To so vrednostni papirji oziroma pogodbe, ki se nanašajo na temeljni vrednostni papir (delnica, obveznica) ali kakšno drugo blago (devize...). Mednje spadajo zlasti opcije, nakupni boni in prednostne pravice. Mi bomo obravnavali samo opcije.

Poslovanje z opcijami spada v tako imenovano terminsko poslovanje, ki daje možnosti za špekuliranje in doseganje nenavadno visokega dobička. Za navadne vlagatelje so opcije najbolj tvegan vrednostni papir.

Njihova uporabnost je tudi v tem, da so lahko instrument za "zaščito" pred tveganji, podobno kot zavarovalna polica.

OPREDELITEV OPCIJE

Opcija je listina, s katero se izdajatelj zavezuje, da bo njemu imetniku prodal ali od njega kupil določen vrednostni papir po vnaprej dogovorjeni ceni, če bo imetnik to od njega zahteval.

Ceno temeljnega vrednostnega papirja (delnica, obveznica,...), o kateri sta se kupec in izdajatelj vnaprej dogovorila, imenujemo izvršilna cena. Cena, ki jo mora kupec opcije plačati izdajatelju, je premija. Izdajatelj namreč opcije ne podeljuje brezplačno. Rok, v katerem lahko imetnik od izdajatelja zahteva v opciji navedeno pravico, je rok zapadlosti. Pri ameriških opcijah lahko imetnik svojo pravico uveljavlja kadarkoli do navedenega dneva, pri evropskih pa lahko imetnik svojo pravico uveljavlja le na dan zapadlosti. Kupec in izdajatelj se pogajata samo o višini premije. Izvršilno ceno, rok zapadlosti in najmanjšo količino temeljnih vrednostnih papirjev na organiziranih trgih vnaprej določi borza.

VRSTE OPCIJ

Ker ima imetnik opcije možnost prodati ali kupiti določen vrednostni papir, so opcije lahko nakupne in prodajne.

Nakupna ali "call" opcija - Imetnik z njo kupuje določen vrednostni papir. Od izdajatelja ima namreč pravico zahtevati, da mu proda svoj vrednostni papir po vnaprej dogovorjeni ceni. Imetnik to zahteva le takrat, ko je cena temeljnega vrednostnega papirja na trgu višja od pogodbene, zvišane za premijo. Seštevek pogodbene cene in premije namreč za imetnika opcije pomeni ceno pri nakupu vrednostnega papirja. Imetnik opcije ima v tem primeru dobiček.

Prodajna ali "put" opcija - Imetnik z njo prodaja določen vrednostni papir. Od izdajatelja ima namreč pravico zahte-

vati, da odkupi njegov vrednostni papir po vnaprej dogovorjeni ceni. Imetnik to zahteva le takrat, ko je cena temeljnega vrednostnega papirja na trgu nižja od pogodbene, znižane za premijo. Premija je namreč za imetnika strošek prodaje vrednostnega papirja. Imetnik opcije ima v tem primeru dobiček, saj vrednostni papir proda dražje kot na trgu.

Zaščita ali "hedging" - Opcije so zelo uporabne za delno ali popolno zavarovanje pred prihodnjimi tečajnimi, obrestnimi in kombiniranimi finančnimi in drugimi tveganji.

Imetnik delnice na primer predvideva, da se bo njihov tečaj v bližnji prihodnosti zelo zmanjšal. O tem ni povsem prepričan, zato delnic ne želi prodati. Pred padcem tečaja se lahko zavaruje tako, da kupi prodajno opcijo, ki se nanaša na njegove delnice. Če bo tečaj delnic v prihodnosti res padel, kot je predvideval, bo od izdajatelja opcije lahko zahteval, da mu delnico odkupi po ceni, ki je dogovorjena že danes.

Uporaba opcij je lahko še veliko bolj koristna (in zapletena) kot v tem primeru.

Aleš ŠKRABA

BORZNI KOMENTAR

Zadnji mesec dni se verjetno po Sloveniji sprehaja kar precej zelo zadovoljnih investorjev, saj so tečaji delnic na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev začeli rasti. Eni bolj, drugi manj, tretji nič, tečaji četrtih pa so se tudi znižali. Vendar se SLOVENSKI BORZNI INDEKS nezadržno približuje meji 1300 točk, tako da je samo vprašanje časa, kdaj jo bo presegel in do kam se bo še povzpel. Izgleda da so se domači investitorji, vzpodbujeni z precejšnjimi nakupi delnic nekaterih podjetij s strani tujih investorjev, končno "prebudili". Tudi DROGINA delnica je sledila splošnemu trendu rasti, tako da je njena trenutna cena preko 20.000 tolarjev, toda tako velik porast cene je tudi posledica javne objave dobrih polletnih rezultatov poslovanja.

Upajmo, da se bodo "optimistično" razpoloženje in pozitivna pričakovanja domačih investorjev še nadaljevala. Najbrž pa bodo tuji investitorji "pridno nadaljevali" z nakupi delnic slovenskih podjetij.

Aleš ŠKRABA

KNJIŽNE NOVOSTI

Računalniško programiranje. (519.6)

MORE Microsoft Windows 95 Step by Step, Redmond, Washington, Catalyst, Inc. & Microsoft Press, 1996

Knjiga in CD-rom vam bo predstavil in olajšal prehod iz Microsoft Windows 95 Step by Step in nadgradnjo Microsoft Windows 95 Step, v novo verzijo pri uporabi Windows 95.

*

Nezgode. Preprečevanje nezgod. Zaščitni ukrepi. (614.8)

GSPAN, Primož: Analiza in presoja varnosti pri delu, Ljubljana, Zavod Republike Slovenije za varstvo pri delu, 1996 (Delo + varnost)

Knjiga opisuje sodoben koncept varnosti pri delu z razširitvijo na pojem varnosti, zdravja, ohranitev delovne zmoglosti in zadovoljstva pri delu, ki zagotavlja optimalno proizvodnost in motiviranost. Varnost ni stvar predpisov in nadzora, ampak je interes podjetja. Nov pogled na varnost in zdravje pri delu je, da sta to neločljivi "sestavini" upravljanja s podjetjem. Med pomembnejšimi motivi za večjo varnost, ohranitev zdravja in delovne zmoglosti ter za zadovoljstvo pri delu, je neizprosna konkurenca, ki ne dovoljuje več rezerv v obliki dodatnih delavcev, ki vskočijo na mesto poškodovanega. Specializacija in vedno večje zahteve po izobrazbi in znanjih tudi ne dovoljujejo več poljubnih zamenjav za poškodovanega ali odsotnega delavca. Z večjo avtomatizacijo se potrebno število delavcev v proizvodnji manjša, večja pa se zahteva po znanju. S tem raste vrednost posameznika, istočasno pa tudi interes za njegovo varovanje.

*

Vodenje in organizacija poslovanja. (65).

BLANCHARD, Keneth; Spencer Johnson: Enominutni vodja, Ljubljana, Taxus, 1994

Priročnik, ki so ga zaradi njegovega jasnega, poenostavljenega, strokovno povsem nespornega sporočila, uvedla v svoje izobraževalne programe podjetja in organizacije z vsega sveta, kot so IBM, Holliday INN, Chevron, Lockheed...

*

BLANCHARD, Keneth; Robert Lorber: Uporaba enominutnega vodenja v praksi, Ljubljana, Taxus, 1994

Enominutno vodenje nam knjiga predstavi kot jasno strukturiran sistem, tri skrivnosti vodenja pa so ponazorjene s primeri učinkovite uporabe, tako da nam drugačen pristop k vodenju resnično ne bi smel predstavljati nobenih težav več.

*

BLANCHARD, Keneth; Patricia Zigarmi; Drea Zigarmi: Vodenje in enominutni vodja, Ljubljana, Taxus, 1995

Knjiga govori o uporabi različnih stilov vodenja odvisno od delavčeve usposobljenosti, naloge za katero je zadolžen, od njegove motivacije, razumevanja ciljev... Situacijsko vodenje torej upošteva različnost in posebnosti sodelavcev ter njihov razvojni nivo pri določeni nalogi, s čimer jim ob nespremenjenih zahtevah in ciljnih, pomagamo, da si pridobijo lahko nove spretnosti in kakovost in jo tudi nenehno izboljšujejo.

*

BLANCHARD, Keneth; William Oncken, Jr.; Hal Burrows: Enominutni vodja se sooči s pokoro, Ljubljana, Taxus, 1995

Uči nas kako prenehati prevzemati na svoja ramena bremena nalog, ki niso naše in hkrati voditi podrejene, tako da bo lahko vsak učinkovito reševal svoje delovne probleme. Uporaba štirih pravil obravnavanja pokor omogoči vodji, da prevzame učinkovito kontrolo nad svojim časom, energijo in talentom in to uporabi za naloge, ki so predmet njegovega dela.

*

BLANCHARD, Keneth; Donald Crew, Eunice Parisi-Carew: Enominutni vodja oblikuje učinkovito delovno skupino, Ljubljana, 1995

Praktični nasveti enominutnega vodje nam v knjigi razkrivajo korake in načine, s katerimi oblikujemo in vodimo delovno skupino, v kateri bodo ljudje lahko resnično koristili svojo kreativnost in potencialne ter postali kot skupina učinkovitejši.

*

BLANCHARD, Keneth, Sheldon Bowles: Plavajoče zastave: revolucionarni pristop k izboljšanju ponudbe odnosa do naših strank, Ljubljana, Taxus, 1994

Knjiga posreduje tri temeljne principe ter iz njih izhajajoča ravnanja, s katerimi bomo uporabniki naših proizvodov ali storitev resnično zadovoljili. In še več kot to, razloži nam kako v odnosu do svojih strank v trgovini, industriji preseči običajno še zadovoljivo kakovost in jih nad tem, kar ponujamo in počnemo preprosto navdušiti.

ZBIRKA Enominutni vodja nam ponazori kako izgleda vodenje na osnovi celovitega upravljanja kakovosti (TQM) v praksi.

PRIPRAVA ZASNOVE RAZVOJA NOVEGA IZDELKA NA NOVI TEHNOLOGIJI OZ NOVE TEHNOLOGIJE

Na osnovi organizacijskega predpisa Razvoj, ki izhaja iz tržne naravnosti razvojne strategije in z upoštevanjem zahtev, ki jih v pogledu zagotavljanja kakovosti v razvoju, opredeljuje standard SIST ISO 9001, prične nosilec naloge ali tim s pripravo zasnove. V primeru, da gre za razvoj novega izdelka na novi tehnologiji oz. nove tehnologije, in so za to aktivnost potrebne večje investicije, se izdelna idejna študija oz. idejni projekt. Pri pripravi podatkov o tržnih možnostih, tehnologiji, potrebnih investicijah, ekonomiki se kot referenčni dokument uporablja PRIROČNIK ZA IZDELAVO INVESTICIJSKEGA PROGRAMA (OP 04 01 Razvoj). Priročniki so bili posredovani finančni službi, strateškemu razvoju in programskim tehnologom po PC-jih.

Alenka KUBIK

POČITNIKOVANJE

R A Z P I S

**ZA ZIMOVANJE-POČITNIKOVANJE V DROGINIH POČITNIŠKIH
APARTMAJIH V ZIMSKI SEZONI 95/96,
KI TRAJA OD 1. 11. 1996
DO 30. 6. 1997**

KANINSKA VAS B O V E C

Dve počitniški stanovanji s 6 ležišči	-	23 DEM/dan
Tri počitniška stanovanja s 4 ležišči	-	20 DEM/dan

Prijavite se lahko za počitnikovanje v LOPARIH ali MAREDI. Zaradi skromnega povpraševanja v teh obmorskih apartmajih v zimskem času niste vezani na rok za prijavo.

**ROK ZA PRIJAVO ZA ZIMOVANJE V KANINSKI VASI V BOVCU:
10. november 1996**

Vsi, ki želite počitnikovati v navedenih apartmajih DROGE, IZPOLNITE OBRAZEC PRIJAVA ZA ZIMOVANJE/POČITNIKOVANJE, ki ga dobite v tajništvih PC ali služb.

Izpolnjen obrazec pošljitev na naslov:

DROGA d.d. - KSS, za počitnikovanje
6320 PORTOROŽ

Ne pozabite, da zimska sezona traja vse tja do konca junija 1997, da so vmes tudi zimske šolske počitnice, pred tem jesenske in novoletne, potem spomladanske počitnice in prvomajski prazniki.

**Prijetno počitnikovanje vam želi tudi Komisija za koriščenje
počitniških apartmajev DROGE.**

ZANIMIVOST

OPAZOVANJE DELNEGA SONČNEGA MRKA

V soboto, 12.10.1996, smo imeli možnost opazovati delni sončni mrk.

Začel se je ob 15.28, svoj vrhunec pa je dosegel ob 16.42, ko je bilo prekrito 58% Sonca. Mrk se je končal ob 17.49, pol ure pred sončnim zahodom.

To je bil zadnji, iz naših krajev viden sončni mrk pred popolnim mrkom, ki bo 11.08.1999.

Do tedaj vam predstavljam posnetke nekaterih faz delnega sončnega mrka, kjer je lepo vidno, kako je Luna zakrivala naš pogled na Sonce.

Jadran RUSJAN

SINDIKALNI KOTIČEK

REZULTATI ANKETE O ORGANIZIRANI PREHRANI

Septembra 1996 smo v DROGI izdelali anketo o organizirani prehrani.

Anketa je zajela zadostno število ljudi (314 odgovorov od 683 možnih, kar je 46%) in jo lahko imamo za reprezentativno. 214 (33%) delavcev je odgovorilo, da ima možnost malice, 7% jih malica občasno, 3% anketiranih ni odgovorilo. Iz podatkov se da sklepati, da je po PC-jih pokritost možnosti malice zadovoljiva z izjemo uprave (0,8% oz. 6 anketiranih).

malico, en del je preprosto izrazil pisno pohvalo obstoječemu načinu, vendar samo v PC Zlato polje. 58 (8,5%) anketiranih je v rubriko drugi razlogi navedlo predvsem denar, kar posredno lahko razumemo kot nezadovoljstvo nad ceno obstoječih malic. Narejena je bila primerjava med ceno organ-

izirane malice in ceno malice, ki si jo delavec lahko zagotovi sam, bodisi doma, bodisi v bližnji okolici. Ta podatek je po svoje paradoksalen, saj je težko verjeti, da je cena kupljenega sendviča v sosednjem marketu nižja od enako pripravljene v okviru organizirane prehrane. Vsekakor pa gre za podatek, katerega kaže skrbno proučiti.

Rezultati ankete so bili obravnavani na seji sveta sindikata 27.septembra 1996. Svet sindikata je sprejel naslednji sklep: večina zaposlenih v DROGI si nedvoumno želi organizirano malico, vendar na način, ki bo pomenil kvalitetno prehrano. Podpiramo kakršnokoli rešitev, ki bo dosegla svoj namen. Seveda ta namen ne bo dosežen, v kolikor bo pričakovanje izvajalca organizirane prehrane izključno v hitrem zaslužku na račun "želodcev".

Predsednica sveta sindikata
Alenka KUBIK

Na vprašanje o kvaliteti malice je potrebno izpostaviti veliko število anket brez odgovora. Na to vprašanje je odgovorilo 135 anketirancev (20%), kot kakovostno vedno ali občasno je malico opredelilo, 48 odgovorov (7%), kot manj kakovostno, (vedno ali občasno), 63 odgovorov (9%) in kot neustrezno (vedno ali občasno) 64 odgovorov (9,3%).

Za ostale, ki na to vprašanje niso odgovorili, si lahko mislimo ali ugibamo, zakaj se jim ni zdelo vredno karkoli obkrožiti. Tretje vprašanje je terjalo odgovor o razlogih za uživanje malice. Tako je 73 (10,6%) anketirancev navedlo kot razlog ceno, 59 (8,6%) dieto, kar je še posebej zanimiv podatek, 32 (4,7%) anketiranih službeno pot ali terensko delo, med njimi veliko število solinarjev (16 - 2,3%).

Rubrika drugi razlogi, ki je bila dana kot možnost odgovora s pripisom, je bila najbolj pestra, polna kritičnih ter dobronamernih pripomb in nasvetov. 70 (10%) delavcev je zapisalo negativno kritiko na račun osebja, ki pripravlja malice, čistoče, neprimerne kvalitete ali količine posameznih obrokov. Kritike so bile usmerjene v premajhno pestrost oziroma možnost izbire malice. 19 odgovorov je bilo usmerjenih v konstruktivno kritiko z raznimi predlogi, kako izboljšati

ZAHVALA

Za izraženo sožalje in sočustvovanje ob smrti mojega očeta, se iskreno zahvaljujem najožjim sodelavcem, gospe Sonji Podlogar in ostalim sodelavcem Začimbe.

Za izraženo sožalje in druga dejanja pomoči iskrena hvala tudi predsednici Sveta sindikatov DROGE.

Mila PRODAN

DOBRO JE VEDETI

POŠTA SLOVENIJE UVAJA KORENITE SPREMEMBE

Pošta Slovenije uvaja letos korenite spremembe, med katere sodi tudi sodobna naprava za avtomatsko usmerjanje navadnih pisemskih pošilk. Čas prenosa in vročitve pošilk bo odvisen od tega, ali bodo naslovi na pošilkah napisani pravilno in natančno. Glede na pravilnost naslavljanja se bodo pošiljke ločile na standardizirane in nestandardizirane. Temu primerna bo tudi razlika v ceni poštnih storitev. Prvi korak je bil prehod s petmestnih poštnih števil na štirimestne.

Pravilno naslavljanje pošilk

Na vsaki poštni pošiljki mora biti čitljivo in jasno napisan naslovníkov naslov. Med poštno številko in nazivom pošte mora biti presledek najmanj 5 mm. Podčrtavanje v naslovu ni dovoljeno. Naslovníkov naslov mora biti napisan ali označen v desnem spodnjem delu naslovne strani pošiljke oziroma v t.i. polju čitanja, vzporedno z najdaljšo stranico.

Podatki o poštnem naslovu si morajo slediti:

- ime in priimek ali naziv podjetja, ustanove ...
- ulica, hišna številka oz. kraj (vas, naselje, zaselek) in hišna številka
- pri imetnikih poštnih predalov pa kratica p.p. s številko
- pri poštno ležečih pošilkah označba poštno ležeče
- poštna številka in uradni naziv naslovne pošte. Primeri:

Nada Meden
Prešernova 16

4000 KRANJ

Prodajalna AVTO-HIT
P.P. 635

1001 LJUBLJANA

HENKEL ZLATOROG

2506 MARIBOR

(naslovník, ki mu je določena posebna poštna številka)

Pri pošilkah, naslovljenih v tujino, mora biti tudi označba kratice naslovne države. Primer:

Firma ATARI Computer AG
Bahnhofstraße 28 (POB 60)

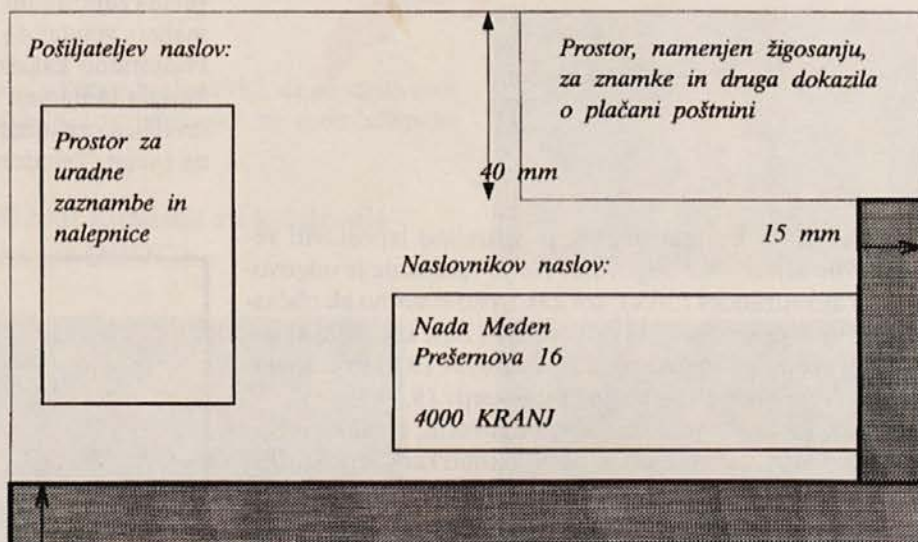
CH - 5400 BADEN
ŠVICA

Naslov naj bo napisan s pisalnim strojem ali tiskalnikom oziroma vsaj s čitljivimi tiskanimi črkami - zaradi avtomatizacije čitanja in usmerjanja

pisemskih pošilk v poštnih centrih. Vsak naslov naj vsebuje tudi pravilno poštno številko, ki je sestavni del naslova.

Večina pomembnejših pravnih oseb so imetniki poštnega predala, zato je treba v naslovníkovnem naslovu OBVEZNO navesti poštni predal s kratico p.p. in številko poštnega predala. V tem primeru se ulica in hišna številka v naslovu ne pišeta.

Naslovna stran pisma ali druge pošiljke naj bi izgledala takole:

Praviloma mora pošiljatelj na vseh pošilkah, razen na navadnih in priporočenih brez posebnih storitev, napisati tudi svoj naslov (poštni naslov) v levem zgornjem kotu naslovne strani pošiljke ali na zadnji strani pisemskega ovitka.

Alenka KOLARIČ

POTOPIS

ISKALCI ZNANJA V OBLJUBLJENI DEŽELI

(ali Dogodivščine študentov Ekonomske fakultete s strokovne ekskurzije v ZDA)

Začetki so vedno pomembni

Bila je mrzla noč, ko smo se vozili proti Gradcu, od koder naj bi nas pot vodila preko velike luže. Zaradi neučakanosti smo prišli na letališče dobri dve uri prezgodaj.

Letališče še ni bilo niti odprto. Tako se zmrzovanju v hladnem jutru nismo mogli izogniti. Steklina vrata, naša vrata v Ameriko, so se upirala gruči študentov ekonomije iz Ljubljane, ki se je odpravljala na strokovno ekskurzijo.

Pot do steklenih vrat ni bila tako preprosta. Mesece smo pripravljali potovanje, ki nas je vodilo od Chicaga do Bostona, od Washingtona do končne postaje New York. Navezovali smo stike z Američani. Bilo je lažje, kot smo sprva predvidevali. Kasneje smo tudi ugotovili zakaj; Američani so sila ponosni in se kar radi pobahajo, sicer pa se tudi imajo s čim.

Težje pa je bilo s podporo pri profesorjih: mislili smo, da bo skupina mladih nadebudnežev z veseljem podprta, vendar smo kar nekaj časa trkali na vrata. No, saj veste, kako so današnji študentje neodgovorni. Iskali smo tudi naklonjena podjetja, tista ki vidijo malo dlje od sosedove skleda. Priznati je treba, da je levji delež opravil organizacijski odbor, ki smo ga ustanovili z namenom, da upravlja z našo malo delniško družbo. Kot strokovna sodelovca sta prevzela posle prof.dr. Metka Tekavčič ter prof.dr. Vlado Dimovski.

Zadilihi pa smo šele, ko smo dobili podporo Mednarodne pisarne ŠOU-a, ki je vodila naše računovodske posle.

Prvi stiki so odločujoči

Še vedno smo pred steklenimi vrati.

Dobro premražene nas le spustijo na toplo.

Nismo se upirali, saj smo vedeli, da bo v Ameriki topleje. Počasi je le nastopil tako težko pričakovani trenutek. Vzleteli smo.

Amerika je bila vse bliže in bliže. Ne morem si predstavljati, kako so včasih preživeli potovanje v obljubljeni deželo. Trije dolgi tedni. Nam se je že dvanajst ur potovanja zdelo cela večnost. Ampak tudi to smo prestali in pristali v Chicagu. Čakala pa nas je samo še ena ovira: carina in policija. Si predstavljate, da bi nas takrat zavrnila. Brrrrrrrrr..... Šele po opravljenih rutinskih pogovorih smo se dokončno oddahnili.

Zadilihi smo. Prvič, drugič, tretjič. Ameriški zrak je isti kot pri nas. Razočaranje.

(Preveliko pričakovanje se kaj rado sprevrže v razočaranje). Pa še hladno je bilo tako kot pri nas.

Na letališču je vse potekalo gladko, takoj smo dobili prtljago, izvedeli smo kje nas čakajo rezervirani kombiji in kje je motel. Pridružila se nam je Alenka, ki je prišla z drugo letalsko družbo malo kasneje.

Vse je šlo gladko, a mi tega nikakor nismo mog-

Polka v Frank Sterle Slovenian Country House

li verjeti. Za vsak slučaj smo vsako zadevo vsaj še dvakrat preverili. Seveda so nam vljudni Američani z veseljem pomagali.

Na koncu smo se le sprijaznili, da nam tu ne bo treba pretirano napenjati možganov, saj je vse čisto jasno in vsakomur razumljivo.

Prvi pravi stik z Ameriko smo doživeli, ko smo šli z letališča z najetimi kobiji proti motelu, kjer naj bi spali. Na poti smo se ustavili v Pizza Hutu. Bili smo že močno sestradani. Sedemo in se držimo zelo zadržano. Pride natarica; šok. Vedeli smo, da je v Ameriki vse obilno, stolpnice so visoke, avtomobili dolgi, ceste široke, ampak

da so tudi ljudje tako obilni, nismo mogli verjeti (teza o vseobilnosti je počasi prešla v pravilo). Gledali smo jo, se slikali z njo, prvi "klik", ne vidi se dobro, drugi "klik", da bodo tudi doma verjeli. Pizza je bila kar okusna, čeprav se je mast kar cedila z nje. Smo vsaj spoznali, zakaj Američani poleg hamburgerja pijejo diet Coke. Da se ne bi zredili, seveda.

Kaj hitro smo ugotovili prednost malega naroda, svoboda govora je popolna, lahko opravljáš po mili volji, živ krst te ne razume.

Vечно drugo mesto

Naš potovalni načrt nam ni dovoljeval niti dneva prilaganja novim razmeram. Že takoj naslednje jutro, zaradi časovne razlike smo spali le nekaj ur, smo se odpravili na Kellogg (Nort-

Western University). Tam so nas napotili v neko učilnico. Šok. Na tabli je belo na črnem pisalo "Bulgarian Group".

Takšni ignorantje so, da se jim niti s faksa ni dalo prebrati, od kod prihajamo. No, sicer pa, da se ne sprenevedamo, če bi nas imeli za Italijane ali Avstrijce, bi še šlo, ampak za Bolgare... Kasneje pa se je izkazalo, da je Američanom tako ali tako vseeno. Seveda smo poslikali to ameriško nevednost.

Sprejela nas je mlada uslužbenka, tudi sama nekoč študentka te institucije, sedaj pa odgovorna za stike z javnostjo. Bila je kar desna roka gospoda direktorja. Kellogg je slavna univerza, ki se je najprej uveljavila predvsem na področju marketinga, danes pa slovi tudi po drugih programih. Študentje, ki končajo študij na tej univerzi lahko pričakujejo tudi do 80.000 \$ letne plače - brez pripravništva seveda. Kar hitro smo navezali pristen odnos, se pozanimali o vpisnih pogojih, o slovenskih študentih na Kellogu (čista nula) in kaj hitro zaključili, da diplome te univerze verjetno nihče od nas ne bo nikoli imel. Cena študija je astronomska.

Na koncu je Aleš naši gostiteljici izročil informacijsko gradivo ter steklenico dobrega slovenskega penečnega vina. Bila je navdušena in obljubila nam je, da bo pregledala vse gradivo in da se mogoče še kdaj vidimo. Tudi mi smo bili navdušeni, čeprav smo kasneje, ob spoznanju ameriške gostoljubnosti, razmišljali o "one dollar smile".

Popoldne pa je bil naš chicaški "down town". Chicago, ki mu drugače pravijo tudi "second city" (po vsaki stvari je takoj za New Yorkom), je drugi center moderne arhitekture. Ko se sprehajaš po ulicah, ki so zavite v večni večer, se kar ne moreš načuditi tej visoki in vznemirljivi arhitekturi.

Neverjetno, kaj vse dovoljuje sodobno gradbeništvo. Vendar so med temi modernimi delovnimi celicami tudi izjeme.

Kar nekaj je še starih opečnatih hiš z vodnimi rezervarji na strehi ter požarnimi stopnicami ob strani. Vendar so to le mastne celice, katerih se vsi želijo znebiti.

Odpravili smo se na najvišjo stolpnico sveta - Sears Tower (višina 443 m, z anteno vred pa kar 520m, za toliko se Šmarna gora dviga nad Ljubljano). Neverjetno, kakšna višina. Kot da si že v nebesih, samo da te ne spremlja Sv. Peter, ampak te skoraj do vrha popelje načičkani "lift boy". Kakšen razgled!

Okoli Chicaga je ravnina. Veličastno. In vendar nekaj ni vedu. Toda kaj?

Zelenje iščem park, zelenico, vsaj drevo. A nič podobnega ne zaznajo moje oči.

Do chičaške borze smo se pripeljali z zamudo. Srečanje smo imeli ob 9.00, ravno takrat, ko Američani odhajajo v službo.

(nadaljevanje na strani 22)

POTOPIS

(nadaljevanje s strani 21)

Groza. Mislim, da se ne bom nikoli več razburjal, ko se bom poleti vozil po naših cestah proti morju. Sicer pa smo mi bolj paničarili zaradi zamude kot Američani, oni so to razumeli. Vendar niso mogli razumeti, nečesa drugega. Motil jih je naš "image". Le zakaj? Saj smo bili v čistih kavbojkah, večina v puloverjih, v suknjiču ali celo v plašču, seveda smo bili obuti v čevlje mladostno, a urejeno. Po naših merilih smo bili OK.

Chicago. Pogled s Sears Towerja

Ampak po borznih pravilih bi morali biti v kravatah, v hlačah (ne v kavbojkah), dekleta pa v krilu. Nekaj časa so nas pustili čakati, kmalu pa se je organizator le dogovoril in bili smo prvi v zgodovini chicaške borze, ki smo šli na parket neprimerno oblečeni. Brokerji so nas gledali, kot da bi padli z Lune. Kako smo šele mi bulili nanje. Šok. Kot da bi prišli v cirkus. "Parketarji" so bili tako našemljeni, da je bilo groza. Pisane srajce, odpete do vsaj drugega gumba, močno barvasti suknjiči, zmečkane hlače, na nogah tenis copate. Vsi pa so imeli kravate (sicer ni nujno, da so se po vzorcu ali po barvi ujemale s srajco ali s suknjičem), nobeden ni bil v blue jeans-u (v črnih kavbojkah si seveda dobrodošel).

Žensk ni bilo dosti, so pa vseeno pokazale kanček več okusa. Predstavitve borze pa je bila odlična. Glavni dogodek, pa se je zgodil zvečer, ko smo obiskali pravi črnsko obarvani blues bar. Bilo je kot v filmu. Bar je bil ves v lesu, na stenah pa ogromno slik znanih blueserjev (vsaj tako se je dalo sklepati). Navdušena množica ter enkratni bend Mississippi Heat, s črnsko pevko Tau. Končno smo lahko sprostiti napetosti in zaužili Ameriko, kot smo si jo predstavljali. Jeach, America is a great country.

Najboljša je goveja juha

Čez dva dni smo bili že v Clevelandu. Sprejel nas je naš častni konzul g. Gasparini, ki je bil resnično izredno prijazen in pozoren. Organiziral nam je seznanitveno predavanje na Ohio State University. To je državna univerza, na kateri je doktoriralo in predavalo že kar nekaj slovenskih veleumov.

Izven načrta nam je omogočil še ogled Lincoln Electronic, tovarne, ki slovi po svoji delavsko usmerjeni filozofiji. Zaposleni so tu uveljavili veliko elementov delavskega soupravljanja: uspešnim delavcem je zagotovljena doživljenjska zaposlitev (kar je v ZDA redkost), ob uspešnem letu (ki je praviloma vsako) pa delavci dobijo na svoje račune tudi del dobička podjetja (kot nekakšno trinajsto plačo, ki v Ameriki ni pravilo).

Višek našega bivanja v Clevelandu pa je bil obisk gostilne "Frank Sterle Slovenian Country House", kjer so nas pogostili z govejo juho, pečenim piščancem in praženim krompirjem. Ob vseh tistih hamburgerjih in ostali hitri hrani je bila to prava domača pojedina. Zaplesali smo še ob polki in spili kozarček domačega. Obiskovalci gostilne so bili pretežno starejši, iz druge generacije Slovencev, bilo pa je tudi dosti drugih gostov, pretežno iz alpskega območja Evrope. Vsi so hvalili dobrote slovenskih kuharjev ter lepote naše dežele, ki so krasile jedilnico.

Obzidani slapovi, občudovani le z ene strani

Po dvodnevem bivanju smo zapustili tudi ta raj slovenstva v Ameriki. Odpravili smo se proti Bostonu. Na poti pa smo si vzeli še enodnevni počitek v Buffalu. Vzrok so bili Niagarski slapovi.

Mati narava je oblikovala dva veličastna slapova, ki jih občuduje tudi do milijon turistov vsako leto. Niagarski slapovi se nahajajo na meji med ZDA in Kanado.

Reka Niagara priteče iz Amerike in jo pred padcem otok Goat razdeli na dva dela: na Ameriške slapove (300 m široki, 60 m visoki) in na Podkvaste slapove (900 m široki in 48 m visoki). Prizor nepopisne lepote kvarijo veliki trgovsko-prodajni centri, hoteli, razgledni stolpi ter ostali dosežki civilizacije ob neposredni bližini slapov.

Na naše veliko razočaranje si slapov nismo mogli ogledati tudi s kanadske strani, saj reka priteče z ameriške strani in se odpira proti Kanadi. Vedeli smo, da potrebujemo vizo za vstop. Možno jo je pridobiti brez večjih komplikacij kar na mejnem prehodu - razen če nisi iz ekotičnih dežel. Morali bi čakati skoraj pol dneva, za kar pa nismo imeli časa. Lepota slapov pa se nam je kljub neljubemu dogodku vtisnila v spomin. Iz protesta smo se hoteli spustiti po slapu v sodih in tako priti v Kanado, samo hudič, ko pa smo se prestrašili višine.

(nadaljevanje prihodnjič)
Aljaž PODLOGAR

ANEKDOTI IZ DOMAČEGA LOGA

MALI OGLAS

Lepo nagrado takoj dobi spreten organizator, ki bo dokazal, da zna:

1. preseliti tri pisarne oziroma ducat oseb iz ene stavbe v drugo v dveh dneh
2. napeljati telefon, telefax in računalniško mrežo dovolj pravočasno (na vsak način pa v manj kot štirih tednih), da omenjeni ducat oseb takoj po preselitvi začne lahko nemoteno uradovati
3. poskrbeti, da preseljene osebe ne bodo imele hudih problemov vsakokrat, ko bo treba stranko postreči s slavno DROGINO kavo in nato pomiti skodelico
4. poskrbeti za dobro izkoriščenje prostorov.

Cenjene ponudbe pošljite na naslov:

**DROGA - Marketing in izvoz -
Splošna plovba**

Ne pozabite pripisati na kuverto "5. nadstropje". Šifra TUDI TO JE KVALITETA. Na vhodnih vratih namreč ni table ali drugega obvestila o gostovanju DROGE d.d. v prostorih Splošne plovbe.

P.S.: Glede dvigala (ki začne delovati šele eno uro po začetku našega delovnega časa) trenutno nimamo zahtev.

**AKTUALNO IZ ARGALI
DESORTIRANOST FOTOGRAFIJE**

**SPOZNAJMO SISTEM
KAKOVOSTI - ZADNJA STRAN -
PRILOGA NAŠ GLAS -
SEPTEMBER 1996**

Bil je 25. september 1996.
Na vratarnico ARGALI prispe NAŠ GLAS.

Oseba A odpre glasilo, ga lista in reče: "Ej, ej, na fotografiji ni našega glavnega izdelka!"

Oseba B pogleda fotografijo in izstrelji: "Normalno! Toliko je povpraševanja po ARGETI in tako hitro jo odpeljejo iz proizvodnje, da je ni niti za fotografijo!"

dve ARGETKI

KUNIGUNDINI ZAUPNI POMENKI

Draga Kunigunda,
v našem glasilu večkrat predstavljate nove sodelavce. Kaj pa tisti, ki smo že skoraj trideset let pri hiši? Zakaj nas nihče ne predstavi?

Ko ste že skoraj vsi na čakanju!

Draga Kunigunda,
koliko je pravzaprav danes zaposlenih v DROGI?

Približno dvakrat toliko kot tistih, ki delajo.

Draga Kunigunda,
smo slišali, da bo neka zunanja ustanova kontrolirala (na domu) delavce, ki bodo v bolniškem staležu. Ali se bo DROGI to splačalo? Ali bodo stroški teh storitev nižnji od tega, kar bomo iztržili? Kaj bomo sploh iztržili?

Preračunljivi

Tvoje vprašanje mi je dalo misliti. Prepričal si me, da gre v bistvu samo za sponzoriranje detektivske službe.

Draga Kunigunda,
sem tik pred upokojitvijo in postajam sentimentalen. Gledam mlade, ki se zaposlujejo v DROGI, in se sprašujem, če znajo ceniti doprinos nas starejših. Kaj misliš ti?

Solzno oko

In še kako ga cenijo! Ali ne vidiš, v kakšnih lepih službenih avtomobilih se vozijo?

Draga Kunigunda,
zdi se mi, da zadnje čase v tej hiši malo preveč razmetavamo z denarjem. Se strinjaš?

Škrt

Če imaš v mislih denar, ki naj bi pristal v naših žepih, se krepko motiš!

Draga Kunigunda,
menda bomo tudi letos organizirali novoletno srečanje sodelavcev, seveda z večerjo in plesno glasbo. Ali ni škoda denarja?

Puščoba

Je že prav, da se srečamo! Tako vsaj enkrat na leto vidimo plesati šefe tako, kot drugi godejo!

SLOVARČEK TUJK

Honorar - nagrada, ki jo prejme šef za delo, katerega so opravili njegovi podrejeni

Informacija - obvestilo, ki potuje do vas tem počasneje, čim bolj je pomembno za vaše delo

Jubilej - pogoji, da vas omenijo v Našem glasu

Kader - kronično nerazčiščen pojem v vseh službah in firmah tega sveta

Logistika - izraz, ki je čisto slučajno podoben besedi logika

Metoda - način dela, katerega teoretik vsili praktiku, rezultat pa je popolna polomija

Narkoza - drugo ime za dolgočasen sestanek

Odbor - skupina ljudi, ki nikoli ne naredijo tega, kar se od njih pričakuje

(Se nadaljuje)

Sonja POŽAR

NOVECI KOVANEC, DENAR	ROMAN PISATELJA JANERJA MENCIN- GERJA	MONGOLSKI POGLAVAR ČERKVENI PEVSKI ZBOR	PRVA PLAST MEZODIMNI ZEMLJE	AVION	NAŠA PEŠNICA ŠKERL	SIVEC IVAN	Splohil Jože Boriko BLAGO Z NAPAKO STOJICE PRI LOVU (NAREČNO)	PRASJEJA DLAKA	RIMSKI MARAVO- SLOVEC (LATI) IZ GREGORJA	JANEŽ (LATI)	HLOD	MOČNO KRAŠKO IN ISTRSKO VINO
NOVA ZBIRKA ZEMLJE- VIDOV	PREBIVAL- NE KRAJA Z PC GOSAD	IME NARJE PISATEL- JICE - KOVAC	ZVEZDO- SLOVEC	TURNER LANA RAVALINA PODRTELJA	AFRIŠKI G-RMI DRAŽILO NASLADILO SLADKOVOST	VRSTA LOVSKEGA PESA KAKOVOST	ROMAN MIBR MIHELIC NAŠ ŠKOLA DATELJ (RISTO)	AMERIŠKA KRALJKA GARDNER MODERN PLEŠ	DRUŽBENI POLOŽAJ KRATEK POŽIREK	NIKOLA TESLA NEDELJSKI DNEVNIK	IME NAŠE PEVKE KRAŠEVEC (LA)	
ARGENTINSKI PEŠNIK (WILLIAM) ZBORNIJ	DEL STOPALA	SPREMSTVO VLADARJEV SNUČI ŠKANDI- NAVSKO	IGL MESTO ADMURTSKE ASSR(SND) ANTON YDRNIK	NASILNICA SAMO- VLADARKA	ZETRTI RIMSKI KRALJ	DEL TEDNA						
V ARHITEK- TURI SDA- ZEN ORBAZ KOT OKRASEK	DELEŽI RATA	ALKALIČNA NATRIJEV- VA SPOJINA	IME LUTKARJA MAJARONA	VRTIN- ČAST TROPSKI VIHAR	MORSKA PCNA							
GLASI ZVOK	IME PEVKE STEFOK											

**NAGRADNA
KRIŽANKA št. 10**

REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 9

SEKSTA, AVARKA, MARKA, OLI, LV, IZDELKO(V), RON, REAL, MARJANA, IN, AVERZ, KASTAV, SAS, VI, STARA, EL, DOVJAK, GR, RADOJKA, AREN, ARNAV, ONA, MARIO, AREST, RK, AVT, ALAIN, ETE, IRŠKA, NE, NEVIHTA, NIKO, ARIJ, AP, DLAN

GESLO KRIŽANKE: RAZVOJ NOVIH IZDELKOV

Število prispelih rešenih križank je bilo 20. Tričlansko komisijo so sestavljale: Ingrid Grizonič, Mateja Beržan in Majda Vlačič. Nagradnici prejmejo izdelke DROGE (po lastnem okusu) in so naslednje: 1. nagrado - v vrednosti 5.000 SIT prejme LOJZKA SAJINA iz Lucije; 2. nagrado - v vrednosti 3.000 SIT prejme MARKO ŠKRABA iz Portorotja; 3. nagrado - v vrednosti 1.000 SIT prejme VIDA LEGIŠA iz Lucije. Nagradjencom čestitamo, za nagrade pa pokličite sodelavko v marketingu, prijazno gospo Marijo Mekš, na tel. 066/ 61 221 (PC Argo, vzorčno skladišče), ki bo oblikovala paket po vaši želji. Relitive objavljene križanke pričakujemo do ponedeljka, 11. novembra, na naslov: DROGA Portorož, Marketing, Ohala 27.

Reševalce naprošamo, da na kuverto prilepijo "Za nagradno križanko št. 10".